

Nationalspråksnämndens årsrapportering 2023

Nationalspråksnämnd 30.01.2024 § 5

Beredare Berg Päivi
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 128 6234, fornamn.efternamn@ovph.fi

Enligt förvaltningsstadgan ska nationalspråksnämnden årligen rapportera till välfärdsområdesstyrelsen hur de språkliga rättigheterna och den språkliga servicen förverkligats. Välfärdsområdesstyrelsen å sin sida avger rapporten för kännedom och ett utlåtande till välfärdsområdesfullmäktige om de åtgärder som nämndens berättelse föranleder.

Årsrapporten för verksamhetsåret 2023 är den första rapporten i ordningen.

Ett utkast till rapport har anslutits som tilläggsmaterial.

Ledningens förvaltningschef Berg Päivi

föreslår, att nationalspråksnämnden godkänner att det föreslagna utkastet förs till styrelsen som en årsrapport för verksamhetsåret 2023.

Beslut:

Årsrapporten för 2023 godkändes och sänds till områdesstyrelsen.

Distribution

Välfärdsområdesstyrelse 19.02.2024 § 44
388/00.01.03.01/2024

Beredare Berg Päivi
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 128 6234, fornamn.efternamn@ovph.fi

Enligt § 19 i förvaltningsstadgan har nationalspråksnämnden till uppgift att

1. utreda, bedöma och uttala sig om hur välfärdsområdesfullmäktiges beslut påverkar hur de språkliga rättigheterna tillgodoses i praktiken,
2. utreda, bedöma och fastställa behovet av tjänster som tillhandahålls på minoritets-språket samt följa upp tillgången till och kvaliteten hos dessa tjänster,
3. på basis av utredningar, utvärderingar och uppföljning lägga fram förslag för välfärdsområdesstyrelsen om åtgärder för utveckling av tjänsterna och servicekedjorna för den språkliga minoriteten samt om kraven på personalens språkkunskaper och utvecklingen av språkkunskaperna,
4. följa upp och rapportera hur de språkliga rättigheterna förverkligas i enlighet med förvaltningsstadgans § 11.

Nämnden ska årligen rapportera uppföljningsresultatet till välfärdsområdesstyrelsen. Välfärdsområdesstyrelsen å sin sida ska avge en rapport och ett utlåtande till välfärdsområdesfullmäktige om de åtgärder som nämndens berättelse föranleder.

Den årsrapport för verksamhetsåret 2023 som nationalspråksnämnden för sin egen del godkände 30.1.2023 § 5 inrymmer en rapport och en utvärdering av hur de språkliga rättigheterna och tjänsterna omsatts i praktiken. Rapporten har i sin helhet anslutits som bilaga.

I regel har servicen fungerat bra på de båda nationalspråken, och välfärdsområdet är exceptionellt starkt två- och flerspråkigt. En fungerande tvåspråkighet innebär emellertid inte att inga problemsituationer har uppstått eller att de inte kommer att uppstå i framtiden. I samband med kvalitetsledningen strävar man ständigt efter att utveckla verksamheten och servicen. På basis av den inkomna responsen arbetar man redan nu med att bereda utvecklingsåtgärder som bland annat syftar till att förbättra den systematiska uppföljningen och hur de språkliga konsekvenserna tas i beaktande.

Nationalspråksnämnden har identifierat följande utvecklingsförslag för att de språkliga rättigheterna ska tillgodoses jämställt:

- Man bör säkerställa att språkkunskaperna inte påverkar servicen i kösituationen.
- Man bör trygga rätten till service på det egna språket i alla kundmöten och i all service, inklusive omsorg och i synnerhet i servicen för äldre.
- Man bör satsa på att dokument ska vara på lättläst språk på båda språken.
- Man bör trygga tillgången till tolktjänster och se till att tolktjänsterna är lättillgängliga.
- Man bör beakta de språkliga effekterna på servicen som kunden får när man planerar och utvärderar nya processer.
- Den språkliga bedömningen ska bli bättre genom att införa den som en del av förhandsbedömningen av konsekvenser före själva beslutsfattandet, samtidigt som konsekvenserna av beslutsfattandet också ska bedömas ur ett språkligt perspektiv.
- På utbildningar, seminarier och möten bör man säkerställa att deltagarna förstår sakinnehållet och kan delta i behandlingen av ärendena.
- Personalens språkkunskaper ska uppmärksammas och stödjas och språkbruket ska belönas.
- Särdrag hos kunderna/befolkningen måste beaktas i språkkraven och i servicenätet.
- Utveckla responskanalerna och mätare för språkliga frågor som en del av kvalitetsledningen och organiseringen av servicen.
- Servicen i det enspråkiga Laihela har fått särskild uppmärksamhet.

I enlighet med sin uppgift har nämnden också sett över fullmäktigebesluten från ett språkligt perspektiv. Nämnden anser inte att de beslut som fullmäktige fattade under år 2023 skulle ha orsakat brister i tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna i praktiken.

Förvaltningsdirektör Jakobsson-Pada Linda

föreslår, att välfärdsområdesstyrelsen

1. godkänner för egen del Nationalspråksnämndens årsrapport för 2023 och nämndens bedömning av hur den språkliga jämställdheten förverkligats samt nämndens utvecklingsförslag
2. för årsrapporten i enlighet med förvaltningsstadgan till välfärdsområdesfullmäktige för kännedom
3. konstaterar som sitt utlåtande till välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesstyrelsen uppföljer de språkliga rättigheterna i servicen år 2024, och att man i anslutning till detta har utarbetat en uppföljnings- och utvärderingsplan

Beslut:

Förslaget godkändes.

Distribution